

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ,

převzato ze stránek MŠMT aktualizace 2019

Je předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky povinné?

- Předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let. Tato povinnost se zavádí od školního roku 2017/2018. Termín pro začátek povinnosti je pro tento školní rok 2017/2018 od 4. září.

Ve kterém roce má dítě nárok na bezplatné předškolní vzdělávání?

- Vzdělávání v mateřské škole zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí se dítěti poskytuje bezúplatně od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku.
- Vzdělávání v přípravné třídě základní školy a v přípravném stupni základní školy speciální se v případě škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí poskytuje bezúplatně. O snížení nebo prominutí úplaty za děti uvedené v § 16 odst. 9, rozhoduje ředitel školy nebo školského zařízení.

Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání

- Novela školského zákona stanoví v § 34a odst. 4 školského zákona podrobnosti omlouvání takto: „Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.“
- Školní řád mateřské školy tedy stanoví:
  - časové rozpětí plnění povinného předškolního vzdělávání v rozsahu minimálně 4 hodin denně s časem začátku povinnosti v rozmezí od 7 do 9 hodin, což je upraveno v § 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; podmínky pro uvolňování dětí plnících povinné předškolní vzdělávání (předem známá absence) z hlediska věcného (jaké skutečnosti odůvodňují uvolnění dítěte), časového (rozsah a četnost přípustného uvolnění), kompetenčního (kdo je oprávněn rozhodnout o uvolnění dítěte), administrativního (žádost o uvolnění dítěte);
  - podmínky pro omlouvání dětí (nenadálá absence) a pravidla pro případné dokládání důvodů nepřítomnosti; řešení neomluvené absence dětí.
  - Dokladem prokazujícím důvody nepřítomnosti dítěte je prosté písemné vyjádření zákonných zástupců, případně mohou doložit nepřítomnost dítěte jiným způsobem uvedeným ve školním řádu.
  - Školní řád by měl rovněž upravovat časovou lhůtu pro oznámení začátku nenadálé nepřítomnosti, včetně způsobu oznamování (např. emailem, SMS, telefonicky, formulářem na webu, případně dle zvyklosti dané školy).“

Je možné podat žádost o přijetí dítěte do mateřské školy mimo termín a dobu stanovenou ředitelem školy dle § 34 odst. 2 zák. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů? Respektive, zda nevyužití tohoto termínu může být důvodem k zamítnutí žádosti o přijetí dítěte do mateřské školy.

- Pro podání žádostí k přijetí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku, stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu zápisu v období od 2. do 16. května a zveřejní způsobem v místě obvyklým. Dítě lze k předškolnímu vzdělávání přijmout i v průběhu školního roku. Např. pokud se rodina přestěhuje, rodič získá zaměstnání apod. Pokud rodič podává žádost o přijetí mimo termín zápisu, pak dítě může být přijato, ale pouze v případě, že škola má volnou kapacitu.

Jak je to s přijímáním dětí k předškolnímu vzdělávání? Kdo rozhoduje o přijetí, kdo stanovuje kritéria, má dítě právo na předškolní vzdělávání?

- K předškolnímu vzdělávání přijímá děti ředitel mateřské školy. Ten také stanoví kritéria pro přijetí. Ze zákona musí vzít přednostně děti uvedené v § 34 odst. 3 školského zákona v aktuálním znění.
- Dalším kritériem pro přijímání může být např. trvalý pobyt v obci, která MŠ zřizuje, určitý věk dítěte, sourozenec, který již MŠ navštěvuje apod.
- Kritéria se zveřejní v předem, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- Mateřské školy se organizují pro děti zpravidla od tří let do šesti let, Mateřské školy zřizují obce, které mají ze zákona pečovat o potřeby svých občanů.
- K zápisu lze jít i s dítětem mladším tří let, ale takové dítě musí být schopné účastnit se předškolního vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Toto je na individuálním posouzení ředitele mateřské školy.

Jak je to s přerušением provozu mateřské školy? Je možné uzavřít mateřskou školu při každých, tedy i dvoudenních školních prázdninách?

- Přerušit nebo omezit provoz mateřské školy je možné podle § 3 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška jednak upravuje přerušení a omezení provozu v měsících červenci nebo srpnu a také v ostatních měsících. O omezení nebo přerušení provozu podle odst. 1 rozhoduje ředitelka mateřské školy, nemusí žádat rodiče o souhlas ani zjišťovat zájem rodičů, musí ale přerušení nebo omezení provozu projednat se zřizovatelem a termín omezení nebo přerušení oznámit předem. Nemá povinnost zajistit dětem pobyt v jiné MŠ, pouze musí zveřejnit informace o případné jiné možnosti zajištění péče o děti.
- Provoz v jiných měsících než červenci nebo srpnu lze přerušit nebo omezit pouze ze závažných důvodů po projednávání se zřizovatelem. Za závažné důvody se považují organizační nebo technické příčiny, které znemožňují řádné poskytování předškolního vzdělávání (např. havárie vody, uzavření provozu jídelny apod.). Rozhodnutí pak zveřejní ředitel mateřské školy na přístupném místě ve škole ihned, jakmile o přerušení nebo omezení provozu rozhodne.

Mají mateřské školy určené spádové obvody? Která mateřská škola má povinnost přijmout dítě?

- Pro mateřské školy zřizované obcí nebo svazkem obcí stanovují spádové obvody obce nebo svazky obcí podobně, jako je tomu u základních škol. Obec musí zajistit místa v mateřské škole pro děti s místem trvalého pobytu (u cizinců s místem pobytu) ve spádovém obvodu, které mají nárok na přednostní přijetí. Požádat o přijetí může zákonný zástupce dítěte v kterékoliv mateřské škole, pokud bude mít volnou kapacitu, může dítě přijmout, i když má dítě místo trvalého pobytu v jiné obci.

Pokud dítě navštěvuje mateřskou školu mimo místo svého trvalého pobytu, má zákonný zástupce povinnost hradit neinvestiční výdaje za dítě? Nebo má tuto povinnost obec, ve které má dítě místo trvalého pobytu?

- Zákonný zástupce tuto povinnost hradit neinvestiční výdaje obci nemá. Ze zákona je povinen hradit pouze úplatu za předškolní vzdělávání a úplatu za školní stravování. Obec, která mateřskou školu nezřizuje, neinvestiční výdaje jiné obci také nehradí.

Za jakých podmínek je možné ukončit předškolní vzdělávání dítěte v době zkušebního pobytu?

- stanovení zkušebního pobytu dítěte v rozsahu maximálně tři měsíce rozhoduje ředitelka mateřské školy. Ukončit předškolní vzdělávání v průběhu zkušebního pobytu dítěte může ředitelka mateřské školy pouze v případě, že ukončení doporučí lékař nebo školské poradenské zařízení. Účelem zkušebního pobytu dítěte je zjistit, zda dítě docházku do mateřské školy zvládne. Předškolní vzdělávání nelze ukončit dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Je možné dítěti ukončit předškolní vzdělávání v případě, že matka otěhotní, je na mateřské nebo rodičovské dovolené nebo přijde o zaměstnání?

- Dítěti je možné ukončit předškolní vzdělávání pouze z důvodu stanovených školským zákonem (§ 35 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.). To, že maminka otěhotněla, nebo ztratila zaměstnání, tímto důvodem není, není proto možné docházku tohoto dítěte ukončit. Předškolní vzdělávání není také možné ukončit dítěti, pro které bude předškolní vzdělávání povinné.

Kolikrát může být dítěti odloženo plnění povinné školní docházky? Ve kterém roce musí dítě nejpozději zahájit povinnou školní docházku?

- Dítě musí zahájit povinnou školní docházku nejpozději ve školním roce, ve kterém dovrší věku osmi let. Pokud se u žáka v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost k plnění povinné školní docházky, může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce dítěte v průběhu prvního pololetí povolit tzv. dodatečný odklad.

Kdy a jak lze požádat o odklad povinné školní docházky?

- Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovrší šestého roku věku. I v případě, kdy zákonný zástupce chce požádat o odklad povinné školní docházky, se musí zákonný zástupce dítěte dostavit k zápisu plnění povinné školní docházky v základní škole. O odložení povinné školní docházky musí požádat již při zápisu. Žádost se podává řediteli základní školy písemně a musí být doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa (pro tyto potřeby je dostačující doporučení praktického lékaře pro děti a dorost).
- odklad povinné školní docházky žádá zákonný zástupce dítěte ředitele základní školy v době zápisu k povinné školní docházce (v termínu od 1. do 30. dubna). K žádosti doloží doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Doložit stanovená doporučení lze i po podání žádosti v průběhu správního řízení, které vede ředitel školy v souladu se správním řádem (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Pokud dítě dostane rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání a současně je mu povolen odklad školní docházky, musí o rok později znova k zápisu? Nebo je automaticky přijato na následující školní rok?

- Jestliže byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky, nestává se žákem dané základní školy pro následující školní rok, ale zákonný zástupce dítěte musí opět následující rok k zápisu a požádat o přijetí k plnění povinné školní docházky. Může dítě zapsat i na jiné základní škole, než ve které žádal původně. Dítě se osobně k zápisu dostavit nemusí. V době odkladu školní docházky musí dítě nadále plnit povinné předškolní vzdělávání.

Jak je to v současné době s odklady povinné školní docházky? Lze podat žádost o odklad u jednoho dítěte vícekrát, tzn., že by dané dítě např. chodilo do první třídy o dva roky později? Pokud to možné je, kolik takovýchto odkladů je možno podat (o kolik let později může dítě nastoupit do školy)?

- Dítě musí zahájit povinnou školní docházku ve školním roce, ve kterém dovrší nejvýše osmý rok věku. To znamená, že je možný pouze jeden odklad školní docházky.
- V případě, že se u dítěte v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní zralost, může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce dodatečně odložit začátek plnění povinné školní docházky ještě v průběhu prvního pololetí školního roku na následující školní rok (viz § 37 zákona č. 561/204 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů). To se týká i dětí, které do 1. ročníku nastoupily po odkladu povinné školní docházky.

Jak se budou řešit případy, kdy děti k zápisu nepřišly?

- Nepřihlásit dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání školský zákon neumožňuje, a to z toho důvodu, že rodiče mohou zvolit pro svoje dítě z několika variant povinného předškolního vzdělávání, a to podle toho, co je pro jejich dítě nejvhodnější.
- V případě, že bývá dítě často nemocné, nebo rodina má jiné důvody pro to, aby dítě nedocházelo do kolektivu vrstevníků, mohou pro dítě rodiče zvolit formu individuálního vzdělávání, při které dítě do MŠ nedochází. Každopádně, pokud rodič nesplnil svou zákonnou povinnost, dopustil se přestupku (§ 182a školského zákona).
- Vzhledem k tomu, že povinné předškolní vzdělávání je novým opatřením, doporučuje MŠMT školám, aby rodičům dětí, kteří své dítě v době zápisu nepřihlásili, byli nápomocni a dítě přijaly dodatečně, bude-li místo, případně zákonným zástupcům doporučili se obrátit na jinou MŠ nebo obecní úřad, který má povinnost místo zajistit.
- Dalším důvodem k nepřihlášení dětí je, že pobývají v cizině, kde se na mě povinné předškolní vzdělávání nevztahuje a také nemají oznamovací povinnost vůči spádové mateřské škole. MŠMT doporučuje rodičům dětí, které pobývají v cizině, aby tuto skutečnost spádové MŠ oznámili, pokud mají na území ČR trvalý pobyt.

Musí být dítě při vstupu do MŠ očkováno?

- Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.
- U dětí mladších 5 let škola vyžaduje v souladu s § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, doklad o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkování, nebo o tom, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.
- Povinnost prokázat povinné očkování před vstupem do mateřské školy ukládá zákonným zástupcům dítěte zákon o ochraně veřejného zdraví, který spadá pod Ministerstvo zdravotnictví.